

УДК 35:341.233.1+351.82

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В АПК УКРАЇНИ

Латинін М.А.

доктор економічних наук, доцент

Хмельков А.В.

аспірант

Харківський регіональний інститут регіонального управління НАДУ при Президентіві України

Annotation

Functioning of the mechanism of the state internal financial control in Ukraine is investigated. The conclusion is made about imperfection of the active normative legal mechanism, which regulates the state internal financial control in the agroindustrial complex of Ukraine, as one of the component elements of the state financial control mechanism.

Анотація

Досліджено функціонування механізму державного внутрішнього фінансового контролю в Україні. Розглянуто діючий нормативно-правовий механізм, який регулює державний внутрішній фінансовий контроль в АПК України, як один зі складових елементів механізму державного фінансового контролю.

Ключові слова

Державний внутрішній фінансовий контроль, контрольно-ревізійні підрозділи, попередній контроль.

I. Вступ

Державний внутрішній фінансовий контроль (відомчий контроль) країни функціонує на рівні міністерств й інших центральних органів виконавчої влади.

Функціонування механізму державного внутрішнього фінансового контролю в Україні забезпечено чинним законодавством України, зокрема, Бюджетним кодексом України та іншими нормативно-правовими актами.

Законодавство, що визначає порядок здійснення державного внутрішнього фінансового контролю, включає Бюджетний кодекс, а також підзаконні акти, розробленими за видами або формою здійснення відповідних повноважень, стандартами й методичними рекомендаціями з організації та реалізації відповідних повноважень.

Вивченню питань державного фінансового контролю присвячено праці В.М. Дереконя [2], П.Н. Майданевича та В.Д. Белика [5], окремі питання контролю за грошовими коштами на державних підприємствах та особливості їх обліку в сільськогосподарській галузі розглянуто в роботі Н.В. Дубенка

[3]. Ми розпочали дослідження нормативно-правового механізму державного фінансового контролю [13; 14], проте постає необхідність узагальнити концептуальні підходи до державного внутрішнього фінансового контролю як на загальнодержавному, так і на галузевому рівнях, зокрема, в агропромисловому комплексі.

II. Постановка завдання

Метою статті є узагальнення існуючих та обґрунтування власних концептуальних підходів до формування нормативно-правового механізму державного внутрішнього фінансового контролю.

III. Результати

З метою досконалого та глибокого дослідження шляхів формування механізму нормативно-правового регулювання внутрішнього фінансового контролю необхідно оглянути як чинні нормативно-правові акти, якими регулюється здійснення власних контрольних повноважень, окремо по кожному елементу механізму державного внутрішнього фінансового контролю, так і концепції розвитку зазначеного виду контролю.

По-перше, розглянемо чинні нормативно-правові підстави стосовно здійснення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади внутрішнього фінансового контролю як елементу механізму державного фінансового контролю, що діють як на рівні держави, так і певного центрального органу виконавчої влади.

На загальнодержавному рівні, насамперед, необхідно зазначити про вимоги Бюджетного кодексу України, яким передбачено та зобов'язано розпорядників бюджетних коштів здійснювати внутрішній фінансовий контроль, а саме: ст. 22 [1] зобов'язано Головного розпорядника бюджетних коштів здійснювати внутрішній контроль за повнотою надходжень, отриманих розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів, і витрачанням ними бюджетних коштів та одержувати звіти про використання коштів від розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та

Держава та регіони

одержувачів бюджетних коштів і аналізувати ефективність використання ними бюджетних коштів.

Також ст. 26 встановлено, що керівник бюджетної установи відповідає за організацію ефективної системи внутрішнього контролю за фінансовою та господарською діяльністю цієї установи з урахуванням:

- положень Бюджетного кодексу та інших нормативно-правових актів;
- вимог цілеспрямованого, ефективного й економного управління функціями кожного структурного підрозділу, правильного розмежування функціональних обов'язків;
- правил бухгалтерського обліку та контролю за активами, пасивами, доходами та видатками бюджетної установи.

Зазначено, що внутрішній фінансовий контроль, який здійснюється на всіх стадіях бюджетного процесу, повинен забезпечувати:

- відповідність діяльності бюджетної установи вимогам внутрішнього фінансового контролю;
- оцінювання діяльності з метою визначення відповідності результатів установленим завданням та планам;
- інформування керівника бюджетної установи про результати кожної перевірки (оцінювання, розслідування, вивчення чи ревізії), проведеної підрозділом внутрішнього фінансового контролю.

Розпорядники бюджетних коштів несуть відповідальність за організацію й стан внутрішнього фінансового контролю та аудиту як у своїх закладах, так і в підвідомчих бюджетних установах.

На державному рівні розроблений Порядок здійснення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади внутрішнього фінансового контролю, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2002 р. № 685 [9].

Порядком визначається механізм здійснення контрольно-ревізійними підрозділами відповідних міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі – контрольно-ревізійний підрозділ) внутрішнього фінансового контролю за роботою підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління відповідних міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі – суб'єкт господарювання, який підлягає контролю), де внутрішній фінансовий контроль – це діяльність контрольно-ревізійних підрозділів, спрямована на забезпечення міністерств, інших центральних органів виконавчої влади достовірною інформацією про використання суб'єктами господарювання фінансових ресурсів, оцінювання ефективності їх господарської діяльності, виявлення і запобігання в ній відхи-

ленням, що перешкоджають законному та ефективному використанню майна й коштів, розширеному відтворенню виробництва.

Метою здійснення внутрішнього фінансового контролю є:

- 1) аналіз фінансово-господарської діяльності, цільового та ефективного використання бюджетних коштів та збереження державного майна, економного використання фінансових і матеріальних ресурсів, виконання планових завдань, достовірності ведення бухгалтерського обліку;
- 2) усунення порушень фінансової дисципліни, відшкодування завданих збитків;
- 3) вжиття заходів щодо запобігання фінансовим порушенням.

Внутрішній фінансовий контроль здійснюється контрольно-ревізійними підрозділами у формі ревізій, перевірок, оцінювань, розслідувань та вивчення (далі – контрольні заходи) на підставі складених на півріччя планів роботи, що затверджуються керівниками міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів за погодженням із Головкин, його територіальними органами.

У свою чергу, з боку Головкин України з метою створення дієвого механізму протидії правопорушенням і зловживанням у сфері використання бюджетних коштів, державного й комунального майна та впровадження єдиних норм і правил контрольно-ревізійної роботи в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади було розроблено та затверджено ряд нормативно-правових актів, а саме:

- Порядок взаємодії органів державної контрольно-ревізійної служби з контрольно-ревізійними підрозділами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів при здійсненні планових та позапланових контрольних заходів, затверджений Наказом Головкин України від 18.11.2003 р. № 274 [8];
- наказом Головкин України від 09.08.2002 р. № 168 затверджені Стандарти державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів, державного й комунального майна та доручено міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади привести внутрішні нормативно-правові документи з питань контрольно-ревізійної роботи у відповідність до Стандартів [11];
- форму звіту міністерств, інших центральних органів виконавчої влади про контрольно-ревізійну роботу підрозділів внутрішнього фінансового контролю (форма № 11 – ревізія) та Інструкцію про порядок заповнення форми звіту № 11 – ревізія про контрольно-ревізійну роботу під-

розділів внутрішнього фінансового контролю, затверджену наказом ГоловкиРУ України від 11.03.2003 р. № 55 [10].

Щодо нормативно-правового регулювання на рівні впливу відповідного центрального органу виконавчої влади, зокрема, агропромислового комплексу, то є Положення про Міністерство аграрної політики України, яке затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 1 листопада 2006 р. № 1541 [7].

Згідно із цим Положенням Міністерство аграрної політики України (далі – Мінагрополітики) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого координується Кабінетом Міністрів України. Одним із покладених на Мінагрополітики завдань є здійснення внутрішнього фінансового контролю за дотриманням вимог законодавства з питань боротьби з корупцією, за цільовим та ефективним витрачанням бюджетних коштів на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери його управління.

З метою забезпечення виконання покладеного завдання щодо внутрішнього фінансового контролю в складі Мінагрополітики, згідно із штатним розкладом, функціонує контрольо-ревізійний підрозділ [6].

Охарактеризуємо існуючі концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю.

Насамперед, потрібно дослідити чинні нормативно-правові акти із цього питання та їх положення, а також пропозиції, викладені в Стратегії розвитку системи державного фінансового контролю, що здійснюється органами виконавчої влади, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2003 р. № 1156 [12] (далі – Стратегія), а також у Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2015 року, схваленої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 травня 2005 р. № 158 (в редакції Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 р. № 1347-р) [4] (далі – Концепція).

Першим концептуальним заходом щодо вдосконалення нормативно-правового механізму внутрішнього фінансового контролю стала розробка Стратегії розвитку системи державного фінансового контролю, що здійснюється органами виконавчої влади. Згаданий документ став першим кроком у напрямі формування шляхів удосконалення внутрішнього фінансового контролю.

У цьому документі зазначено, що організація та функціонування чіткої системи фінансового контролю є одним з основних напрямів державної фінансової політики.

На сьогодні відповідно Стратегії, державний фінансовий контроль здійснюється уповноваженими центральними органами виконавчої влади (далі – суб'єкти державно-

го фінансового контролю) та контрольо-ревізійними підрозділами, що функціонують у структурі міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі – контрольо-ревізійні підрозділи).

У Стратегії зазначається, що існуюча система державного фінансового контролю не дає Кабінету Міністрів України змоги повною мірою проводити глибокий аналіз та оцінювання системи державного управління в окремих сферах соціально-економічної діяльності.

Основними причинами такого становища є недосконале нормативно-правове поле, недостатня ефективність контролю, орієнтація на здійснення його у формі ревізій і перевірок після завершення фінансово-господарських операцій. Такий підхід до завдання контролю не забезпечує належного усунення виявлених правопорушень, ефективного запобігання правопорушенням, а також високого рівня координації та обміну інформацією.

Як наслідок, однією з невирішених проблем в організації існуючої системи державного фінансового контролю є досить високий рівень правопорушень у фінансовій сфері.

З метою підвищення дієвості державного контролю, спрямованого на зміцнення фінансової дисципліни в управлінні державними ресурсами, у Стратегії визначено основні напрями реалізації державної політики у сфері державного фінансового контролю, зокрема:

- формування цілісної системи контролю шляхом визначення всіх складових системи контролю з вичерпним переліком центральних органів виконавчої влади, які уповноважені здійснювати фінансовий контроль у визначеній сфері, об'єктів та видів фінансового контролю, у тому числі налагодження ефективного функціонування внутрішнього фінансового контролю в системі міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та покращення їх взаємодії із суб'єктами державного фінансового контролю;
- розвиток нормативно-правової бази діяльності суб'єктів державного фінансового контролю, що забезпечить перехід від контролю, який здійснюється після завершення фінансово-господарських операцій, до контролю, який передуює прийняттю управлінського рішення або здійснюється на стадії його виконання, та визначення чітких процедур контролю, що забезпечать його безперервність та ефективність на всіх стадіях бюджетного процесу, і запровадження механізму дієвого впливу суб'єктів контролю на

хід відшкодування незаконних і нецільових витрат бюджетних коштів.

Підвищення ефективності використання державних фінансів, яке має вирішальне значення для економічного розвитку України та суспільного добробуту, можна досягти, зокрема, шляхом системного вдосконалення діяльності органів державного й комунального сектора та державного управління, в якому важливим інструментом, що дає змогу виконати зазначені завдання та зменшити кількість проблемних питань, пов'язаних із діяльністю органів державного і комунального сектора, є державний внутрішній фінансовий контроль. Державний внутрішній фінансовий контроль забезпечує ефективне державне управління в разі зміни середовища, потреб і пріоритетів суспільства й держави.

Стратегією передбачено вирішення питань організації та функціонування державного внутрішнього фінансового контролю в системі органів державного й комунального сектора шляхом:

- розроблення понятійної бази державного внутрішнього фінансового контролю;
- проведення аналізу системи державного внутрішнього фінансового контролю;
- визначення основних завдань із реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю, стратегічних напрямів та етапів розвитку державного внутрішнього фінансового контролю.

Розглянемо вищезазначені заходи детальніше.

Щодо понятійної бази державного внутрішнього фінансового контролю, то державний внутрішній фінансовий контроль повинен забезпечити належне (законне, економічне, ефективне, результативне та прозоре) управління державними фінансами й передбачає здійснення: внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту та їх гармонізацію.

Базовим принципом державного внутрішнього фінансового контролю повинно стати чітке розмежування внутрішнього контролю й внутрішнього аудиту.

Необхідно проаналізувати запропоновані складові державного внутрішнього фінансового контролю: внутрішній контроль та внутрішній аудит.

Спочатку розглянемо першу складову державного внутрішнього фінансового контролю – внутрішній контроль. Він є інструментом управління, що дає змогу керівництву органів державного й комунального сектора перевірити стан виконання завдань органу. Метою цього процесу є забезпечення: достатньої впевненості керівництва зазначених органів у досягненні належного рівня економії, ефективності й результативності від-

повідно до завдань органів; достовірності фінансової, статистичної й управлінської звітності; виконання встановлених законодавством та керівництвом норм і правил; захисту активів від втрат.

Отже, внутрішній контроль – це управлінський контроль, який допомагає керівництву в управлінні й виконанні завдань на постійній основі. Тому внутрішній контроль не повинен розглядатися як окрема система органів державного й комунального сектора.

Результати внутрішнього контролю дають змогу приймати управлінське рішення та виявляти ініціативу з метою підвищення ефективності й результативності діяльності, а також зниження витрат.

Контроль проводиться в процесі діяльності органів державного й комунального сектора і поділяється на:

- попередній контроль, що передуює прийняттю управлінського рішення чи здійсненню фінансово-господарської операції;
- поточний контроль, що здійснюється в процесі виконання управлінського рішення чи проведення фінансово-господарської операції;
- подальший контроль, що здійснюється після виконання управлінського рішення чи фінансово-господарської операції.

Щодо внутрішнього аудиту як другої складової державного внутрішнього фінансового контролю, то він реалізується через діяльність із надання незалежних та об'єктивних гарантій (забезпечення впевненості в межах розумного в досягненні органами державного й комунального сектора мети та функціонуванні системи управління в спосіб, який максимально знижує ризик шахрайства, марнотратства, допущення помилок чи нерентабельності) і консультацій. Внутрішній аудит повинен визначати, яким чином здійснюється внутрішній контроль, включаючи способи попереднього контролю.

Метою внутрішнього аудиту є надання незалежних та об'єктивних рекомендацій і консультацій, спрямованих на вдосконалення діяльності органів державного й комунального секторів, підвищення ефективності процесів управління, сприяння досягненню мети такими органами.

Внутрішній аудит може проводитися централізовано – органами державної контрольно-ревізійної служби та децентралізовано – уповноваженим самостійним підрозділом, підпорядкованим безпосередньо керівництву органу державного чи комунального сектора, але функціонально незалежним від нього, у самому органі або в межах його системи управління.

В Україні на законодавчому рівні не визначено сутність і процедури контролю в

діяльності органів державного й комунального сектора.

Система державного внутрішнього фінансового контролю в Україні не має достатнього наукового, інформаційно-технічного та кадрового забезпечення щодо впровадження в практику сучасного вітчизняного та зарубіжного досвіду, розроблення та реалізації новітніх інформаційно-програмних проектів, підготовки кадрів і підвищення їх кваліфікації.

Питання цілісності системи державного фінансового контролю частково врегульовано окремими законами та підзаконними нормативно-правовими актами, зокрема, вищезгаданою Постановою Кабінету Міністрів України "Про здійснення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади внутрішнього фінансового контролю" від 22 травня 2002 р. № 685, де визначено контрольні повноваження і процедури лише для деяких міністерств, центральних органів виконавчої влади, однією із функцій яких є контроль за фінансово-господарською діяльністю інших органів державного і комунального сектора, що не належать до сфери їх управління, та регламентовано діяльність контрольних підрозділів центральних органів виконавчої влади.

Через прогалини у вітчизняному законодавстві тривалий час залишалися поза державним фінансовим контролем окремі важливі для держави сфери діяльності.

Це, зокрема, стосується формування й виконання дохідної частини бюджетів усіх рівнів; діяльності таких органів державного і комунального сектора, як державні та комунальні підприємства, акціонерні, холдингові компанії, інші суб'єкти господарювання, у статутному фонді яких більше ніж 50% акцій (часток, паїв) належить державі та суб'єктам комунальної власності, інші підприємства, установи та організації, які використовують державне та комунальне майно; цільового використання коштів, що залишаються в розпорядженні суб'єктів підприємницької діяльності в разі надання їм податкових пільг; формування й використання коштів і майна державних цільових фондів.

Крім того, бюджетні кошти, які на момент перерахування з рахунків бюджетних установ за договорами цивільно-правового характеру втрачають статус бюджетних, переходять до розряду непідконтрольних для інспектування.

З метою усунення недоліків у функціонуванні системи державного внутрішнього фінансового контролю концепцією передбачено змінити пріоритети та запровадити її сучасну модель та визначено основні завдання з реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю, серед яких:

- визначення з урахуванням сучасних умов розвитку України та норм і правил ЄС нових засад організації державного внутрішнього фінансового контролю, що базується на відповідальності керівника;
- створення єдиного правового поля для розвитку системи державного внутрішнього фінансового контролю як складової державного управління та внесення відповідних змін до законодавства. Чітке визначення на законодавчому рівні суті державного внутрішнього фінансового контролю дасть змогу оптимізувати й збалансувати організаційні структури контролю, відокремити підрозділи з інспектування, в тому числі ті, що здійснюють його за зверненнями правоохоронних органів, від підрозділів внутрішнього аудиту, а підрозділи внутрішнього аудиту – від внутрішнього контролю, та запобігти дублюванню контрольних функцій. Це сприятиме зміні пріоритетів – від інспектування із застосуванням санкцій за допущені правопорушення до внутрішнього контролю, спрямованого на запобігання правопорушенням, і надання внутрішніми аудиторами незалежних та об'єктивних рекомендацій, навіть зі збереженням органу централізованого внутрішнього аудиту. Необхідність збереження органу централізованого внутрішнього аудиту буде визначатися з урахуванням, зокрема, стану розвитку й спроможності служб внутрішнього аудиту в органах державного й комунального сектора, у тому числі в системі управління місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування; потреби в здійсненні аудиту ефективності реалізації економічних і соціальних проектів, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, аудиту ефективності виконання програмних документів із питань соціально-економічного розвитку, в тому числі державних цільових програм;
- визначення Мінфіну органом, уповноваженим здійснювати нагляд за станом реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю, спрямовувати та координувати централізований внутрішній аудит, а Головкинспекції на період реформування – органом гармонізації внутрішнього контролю й внутрішнього аудиту;
- створення умов для ефективного функціонування системи внутрішнього контролю в органах державного й комунального сектора;
- організація служб внутрішнього аудиту органами державного й комунального сектора, зокрема, міністерствами, іншими центральними та місцевими органа-

ми виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, іншими розпорядниками бюджетних коштів (за рішенням головного розпорядника), державними цільовими фондами – за рахунок загальної чисельності працівників центральних органів виконавчої влади, державних цільових фондів і їх територіальних органів; державними й комунальними підприємствами, акціонерними й холдинговими компаніями, іншими суб'єктами господарювання, у статутному фондї яких більше ніж 50% акцій (часток, паїв) належить державі та суб'єктам комунальної власності, за рахунок загальної чисельності працівників таких органів;

- правове забезпечення гарантування незалежності, соціального захисту й відповідальності внутрішніх аудиторів органів державного й комунального сектора;
- розроблення з урахуванням європейського досвіду методології здійснення внутрішнього контролю й внутрішнього аудиту з метою деталізації та уніфікації контрольних процедур, затвердження Кодексу етики внутрішнього аудитора;
- удосконалення кадрового забезпечення служб внутрішнього аудиту, розроблення навчальних програм внутрішнього аудиту та програм сертифікації аудиторів з урахуванням міжнародного досвіду; покращення матеріально-технічного й фінансового забезпечення функціонування системи внутрішнього аудиту;
- створення належної інформаційно-комунікаційної інфраструктури, налагодження зв'язків із громадськістю й засобами масової інформації.

У самій Концепції й у Плані заходів щодо реалізації Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2015 р., який затверджено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 р. № 1347-р [4], викладені основні етапи розвитку державного внутрішнього фінансового контролю.

Процес реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю потребує певного часу та зусиль усіх його учасників. При цьому слід урахувати як об'єктивні, так і суб'єктивні фактори ризику, що можуть гальмувати зазначений процес. Тому реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю передбачається провести протягом 11 років трьома етапами.

Першочерговим і найголовнішим етапом розроблення нормативно-правового та методологічного забезпечення належного функціонування державного внутрішнього фінансового контролю, а саме:

- проекту Закону України “Про державний внутрішній фінансовий контроль”;
- порядку звітування про внутрішній контроль;
- стандартів внутрішнього контролю.

Виконання наведених заходів є кроком у напрямі щодо визначення нових засад організації державного внутрішнього фінансового контролю.

IV. Висновки

Отже державний внутрішній фінансовий контроль є невід'ємним складовим елементом державного фінансового контролю, але через відсутність належного законодавчого регулювання цього виду державного фінансового контролю, насамперед, відповідного закону України, ускладнюється впровадження і закріплення цього виду контролю в управлінні державною економікою та фінансами.

Аналіз наведеної нормативно-правової бази, яка регламентує чинний та концептуальний порядок здійснення та розвитку державного внутрішнього фінансового контролю, засвідчив відсутність єдності методів і форм стосовно організації, планування та проведення контрольних заходів, які застосовуються суб'єктами державного фінансового контролю та контрольньо-ревізійними підрозділами внутрішнього фінансового контролю (відомчого контролю), тобто складові елементи державного фінансового контролю не мають спільної методологічної бази та не виступають логічним продовженням одне одного.

Наголошуємо на тому, що замість пропозицій щодо складання конкретно визначеного переліку державних установ, які уповноважені здійснювати фінансовий контроль у визначених сферах, об'єктах та видах фінансового контролю, доцільно налагодити ефективне функціонування внутрішнього фінансового контролю в кожній державній установі та на державних підприємствах, сприяти їх взаємодії із суб'єктами державного фінансового контролю.

Крім того, необхідно зазначити й те, що в розглянутих концептуальних підходах необґрунтовано проведено розмежування державного внутрішнього фінансового контролю на внутрішній контроль і внутрішній аудит, що, на нашу думку, є вкрай недоцільним, оскільки фактично одну із форм контрольних заходів виділяють в окремий вид контролю, що обов'язково призведе до ускладнення в організації та здійсненні державного внутрішнього фінансового контролю.

Ми вважаємо, що внутрішній аудит є тожним попередньому контрольному заходу. Тому доцільно повністю замінити аудит внутрішнім контролем у вигляді попереднього контрольного заходу, що дасть змогу

побудувати більш логічну структуру державного внутрішнього фінансового контролю.

Література

1. Бюджетний кодекс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2542-14>.
2. Дереконь В.М. Аудит як форма фінансового контролю та складова адміністративно-правової інфраструктури детінізації економічних відносин в Україні : автореф. дис... канд. юр. наук: 12.00.07 / В.М. Дереконь. – Ірпінь, 2007. – 21 с.
3. Дубенко Н.В. Бухгалтерський облік і контроль за грошовими коштами та розрахунками на державних підприємствах Міністерства аграрної політики України : автореф. канд. дис. / Н.В. Дубенко. – К., 2006.
4. Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2015 року : схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 травня 2005 р. № 158 (в редакції Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 р. № 1347-р) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1347-2008-%F0>.
5. Майданевич П.Н. Пути повышения эффективности внутренних ревизий на газоснабжающих предприятиях / П.Н. Майданевич, В.Д. Белик // Культура народов Причерноморья. – 2005. – № 73. – С. 108–116.
6. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mi№agro.kiev.ua/stat/strukture/struk.php>.
7. Положення про Міністерство аграрної політики України : затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 1 листопада 2006 р. № 1541 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1541-2006-%EF>.
8. Порядок взаємодії органів державної контрольно-ревізійної служби з контрольно-ревізійними підрозділами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів при здійсненні планових та позапланових контрольних заходів : Наказ Головки КРУ України від 18.11.2003 р. № 274 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1112-03>.
9. Порядок здійснення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади внутрішнього фінансового контролю : Постанова КМУ від 22 травня 2002 р. № 685 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=685-2002-%EF>.
10. Про порядок заповнення форми звіту № 11 – ревізія про контрольно-ревізійну роботу підрозділів внутрішнього фінансового контролю : Інструкція, затверджена наказом Головки КРУ України від 11.03.2003 р. № 55 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0232-03>.
11. Стандарти державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів, державного і комунального майна : Наказ Головки КРУ України від 09.08.2002 р. № 168 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/32841;jsessionid=2490725DEEF17A3D9FF42465F7A577BE>.
12. Стратегія розвитку системи державного фінансового контролю, що здійснюється органами виконавчої влади : затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2003 р. № 1156 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1156-2003-%EF>.
13. Хмельков А.В. Нормативно-правовий механізм державного фінансового контролю в Україні / А.В. Хмельков // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2008. – Вип. 3 (22). – 472 с.
14. Хмельков А.В. Удосконалення системи державного фінансового контролю в Україні / А.В. Хмельков // Актуальні проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку економіки України : матеріали наук.-практ. конф.; 27 листопада 2007 р. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2008. – 408 с.

УДК 351.428

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Малофєєв Т.Р.

аспірант Класичного приватного університету